

Kohtaamisia saattohoitotilanteissa – työpajat

Oivalluksia ja yhteistä näkemystä saattohoitotyön tilanteisiin kokemuksellisen oppimisen menetelmin

GeroMetron saattohoitokyselyssä nousivat esiin kuolevan sekä hänen läheisiensä kohtaamisen kysymykset. Tulosten pohjalta Helsingin kaupungin seniorikeskuksissa lähdettiin kehittämään kohtaamisen taitoja henkilöstölle uudenlaisen, soveltavan taiteen menetelmän, draamatyöpajan avulla.

Kokemuksellinen oppiminen draamatyöpajoissa

- Palliatiivinen ja saattohoito ovat seniorikeskuksissa annettavan ympärivuorokautisen hoivan ydinosaamista.
- Kokemuksellisessa työpajassa voi turvallisesti kokeilla löytää uusia mielekkäitä tapoja toimia eri tilanteissa. Yhdessä havainnoimalla työryhmälle kehittyy yhteistä näkemystä aidoista kohtaamisista saattohoitotilanteesta.
- Kohtaamisaamien kehittämistyön lähtökohdaksi on ollut räätälöity ja osallistujien kautta rakentuva työpajatyöskentely. Osallistujien tarpeita kartoitettiin ennakkokyselyllä.
- Neljä puolen päivän pituista pilottityöpajaa neljässä eri seniorikeskuksessa toteutettiin draamaohjauksen ja vuorovaikutustieteen ammattilaisten vetäminä keväällä 2022.

Pilottiryhmien kokemuksia

- Omakohtaiset kokemukset sanattoman vuorovaikutuksen ja kosketuksen merkityksestä tunnepitoisissa kohtaamisissa asiakkaiden, omaisten ja työkavereiden kanssa:

” Erityisen hyödyllisiä olivat harjoitukset, joissa keskityttiin katseen ja kosketuksen voimaan ja merkitykseen.”
- Osallistujat ovat saaneet käytännön työkaluja arjen vuorovaikutuksessa sovellettavaksi:

”Tämä oli hyvä juttu moneen tilanteeseen!”

Työryhmän alustavia johtopäätöksiä

- Saattohoito on moniammatillinen ja yhteinen asia. Ryhmiin on ilmoittautunut osallistujia eri ammattiryhmistä, ei ainoastaan hoitohenkilökuntaa.
- Palautteen ja pilottiryhmien perusteella läsnäolotaidot, hiljaisen kokemustiedon tuominen yhteiseen keskusteluun ja kokemuksellisen oppimisen jatkaminen koetaan tärkeiksi.
- Yhtenäisten käytäntöjen ja toimintatapojen tarve nousivat ryhmissä esille.

Jatkokehittäminen

Kokemuksellisen oppimisen ja soveltavan taiteen menetelmien soveltuvuutta saattohoito- ja vuorovaikutusosaamisen kehittämiseen ikääntyneiden palveluissa tarkastellaan haastatteleamalla pilottiryhmään osallistuneita heidän kokemuksistaan.

Teemahaastattelut toteutetaan syksyllä 2022 ja niiden avulla halutaan selvittää mm. minkälaiseksi uudenlainen menetelmä on koettu, minkälainen ”muistijälki” työpajasta on jäänyt ja kuinka kokemus on vaikuttanut omaan ammatilliseen kasvuun tai ammatti-identiteettiin?

Pilotin tuloksia hyödyntäen laajennetaan kokemuksellisen oppimisen menetelmää saattohoito- ja vuorovaikutusosaamisen kehittämisessä muihinkin Helsingin kaupungin ikääntyneiden palveluiden toimintaympäristöihin syksyllä 2022 – keväällä 2023.